

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.
UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.
TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštne ček. uradu štev. 13.633.

Krive informacije.

Čez dober teden bodo v Ljubljani občinske volitve in zato se ni čuditi, če piše naše strankarsko časopisje tudi malo bolj borbeno, ko po navadi. Enako pa se ni čuditi, če strankarski listi sedaj še z večjo vnemo slikajo razvoj političnih dogodkov v Beogradu tako, kakor je za njih stranko ugodno. Preznane so slabosti našega strankarskega časopisja, da bi kdo mogel od njega pričakovati v času volivne borbe res objektivnih informacij. Kar doživljamo zadnje čase in kakor informira esdeesarski tisk v zadnjem času slovensko javnost, pa presega vse meje in kaj sličnega še nismo doživeli.

Zlasti včerajšnje »Jutro« se je v tem oziru proslavilo. Sestavljena je bila nova vlada in mislimo, da zaenkrat v Jugoslaviji še nismo tako daleč, da bi v naši notranji politiki bil mogoč pomembnejši dogodek, kakor je rekonstrukcija vlade. Saj je vse naše politično življenje reducirano na dogodke v vladi in na boj za vlado. »Jutro« pa, to veleimenitno glasilo še bolj veleimenitno SDS, pa poroča kot rezultat zadnjih političnih dogodkov, da je Davidović sprejel borbo.

Ta vest pa je popolnoma neresnična. »Obzor«, ki je v precejšnjem nasprotju z vlado in ki je glasilo neprimerno bolj informirane hrvatske inteligence, kakor pa je slovenska, piše, da pomeni z Davidovićevim pristankom izrečna rekonstrukcija vlade, kapitulacijo Davidovića. Mogoče je beseda »Obzora« malo prehuda, toda dejstvo je, da je g. Davidović še na zadnjem sestanku z g. Marinkovičem izjavil, da je proti nameravani rekonstrukciji vlade in zlasti še proti temu, da ostane g. Vukičević ministrski predsednik, da pa je moral pozneje na pritisk drugih krogov pristati na izvršitev vladne rekonstrukcije, pa čeprav ni bil za njo podan noben nov argument.

Kakor poroča esdeesarski tisk krivo o dogodkih v vladi, tako poroča krivo tudi o dogodkih v opoziciji. Tako piše ta tisk dan na dan, kakor da bi bil demokratski blok že gotova stvar in kakor da bi bila fuzija SDS in DS že izvršeno dejstvo. Tudi to je absolutna neresnica. Je sicer res, da ima vsa opozicijska interes na tem, da vrže vlado — katera opozicija bi sploh mogla biti brez tega interesa! — To pa je tudi vse, kar veže opozicijo. Enako je le prazno govorjenje, da se bo SDS fuzionirala z DS. Da je pri SDS ta volja, o tem ni dvoma, prav nobenega dokaza pa še ni, da bi bila ista volja tudi pri demokratih. Nasprotno je jasno, da bi v istem hipu nastal v demokratski stranki razkol, kakor hitro bi hotel del demokratov z Radičev in Pribičevićev pomočjo instalirati prečansko vlado. Enako gotovo pa je tudi to, da velik del demokratov ni pozabil na dogodke iz leta 1924 in 1925 in da bi g. Davidović tvegala razkol lastne stranke, če bi šel s SDS.

Vse to so skoraj samoposebi umevne stvari in prav res ni treba biti nikomur poseben politik, da te očitne resnice ugane. Ne tako del naše inteligence, ki misli, da ni politične modrosti razven one, ki jo servira »Jutro«. Naj bo ta modrost še tako plitva, naj sloni še na tako napačnih informacijah, vse to te čudne inteligence nič ne briga, ker so postali duševno tako leni, da so izgubili vsak kritizem in je za njih samo eno mnenje, ono mnenje, ki je natiskano v »Jutro«. Je to duševna revščina, ki je sramotna za navadnega volivca, kaj pa šele za človeka, ki pravi o sebi, da je inteligent.

Po zaslugi esdeesarskega tiska je danes v Sloveniji kriva informacija — naj-

Pozicija vlade je trdna.

Beograd, 23. sept. Po končani rekonstrukciji vlade je včeraj v političnem življenju zavladalo prilično zatišje. Politični krogi menijo, da bo sedanji položaj ostal v tej obliki do sestanka skupščine. Parlamentarne skupine pa bodo dolje delovale v oni smeri kakor pred rekonstrukcijo vlade. Misli se, da rekonstrukcija vlade še ni razčistila vprašanj; rešeno je samo vprašanje vstopa SLS v vlado.

Kar se tiče bistvenih političnih dogodkov, jih je rekonstrukcija samo odgodila za negotov čas. SLS bo sodelovala z radikali. Sedaj čakajo na sestanek med dr. Korošcem in Vukičevićem, na katerem se bo tudi formalno določila skupnost z radikali in se bo izbralo skupno predsedstvo kluba. Opozicija sodi, da bo imela vlada težave o priliki debate v verifikacijskem odboru, vladni krogi pa so prepričani, da bo vlada vse težave sigurno prebredla.

Spaho za politiko Marinkovića.

Sarajevo, 22. septembra. »Pravda«, glasilo Jugoslovanske muslimanske organizacije, je objavila zelo značilno politično notico, v kateri pravi, da je bila sedanja rekonstrukcija vlade izvedena na temelju rezultatov volitev in da ni nobenega vzroka, da bi se ta kombinacija zamenjala za kako drugo, dokler veljajo rezultati zadnjih volitev.

NEMCI ZA VLADO.

Beograd, 23. sept. Včeraj je predsednik vlade Vukičević na njegov poziv posetil poslanec nemške stranke dr. Moser. Predsednik se je informiral, kako se bo nemška stranka držala napram vladi in ali bi bilo mogoče, da bi ta stranka v parlamentu glasovala za vlado. Konference se bodo danes nadaljevale.

JUGOSLOVANSKO-MADJARSKA KOMISIJA PRICELA Z DELOM.

Beograd, 23. sept. Včeraj popoldne je začela z delom jugoslov.-madj. mešana komisija, ki naj prouči celo vrsto vprašanj za ureditev sosednih odnosov. Prvo svečano sejo je zaradi odsotnosti zunanjega ministra odločil s kratkim nagovorom pomočnik zunanjega ministra Stevan Pavlović. Prav tako kratko je odgovoril tudi predsednik madjarske delegacije dr. Nickl. Nato se je na predlog predsednika Bakolića, načelnika oddelka v ministrstvu zunanjih zadev, komisija razdelila na dve sekciji. Ena sekcija — pod predsedstvom dr. Bakolića — se bo bavila z vsemi vprašanji, ki so v zvezi z izvrševanjem mednarodnih pogodb, druga pod predsedstvom univerzitetnega profesorja dr. Milana Todorovića pa se bo bavila z vsemi drugimi vprašanji. Določen je tudi red. Slednjič je bilo sklenjeno, da se bosta izmenoma posvetovala prva in druga sekcija.

MADJARSKI IREDENTISTI NEPOBOLJŠLJIVI.

Budimpešta, 23. septembra. Včerajšnji »Esti Kurir« prinaša uvodni članek, v katerem polemizira s člankom bivšega

večji adut. In skoraj bodo »inteligentni« ponosni, čim bolj napačno so informirani. Če bi posledice te nevednosti zadele le te inteligente same, ne bi nič rekli, toda vsled te nevednosti mora pasti nivo vsega našega političnega življenja in zato je boj proti krivim informacijam narodna dolžnost.

Vlada se bo trudila, da izkoristi čas, ki ga ima še na razpolago do sestanka verifikacijskega odbora in da v tem času pridobi kolikor mogoče mnogo ljudi za sebe.

Se eno vprašanje je, za katero so se politični krogi včeraj zanimali, to je vprašanje razdelitve podtajniških mest. Ta mesta se bodo razdelila po sporazumu med Vukičevićem, Marinkovičem in Korošcem. Vprašanje ne bo tako hitro rešeno. Utegnilo bi priti do težav, zlasti pri demokratih, ki imajo veliko število kandidatov za državne podtajnike v notranjem in v finančnem ministrstvu. Dr. Marinković ne bo mogel tega vprašanja rešiti, ne da bi izzval slabo razpoloženje pri članih svojega kluba. Izgleda, da bo vrašanje podtajnikov poslalo eno od sredstev, s katerim bosta dr. Marinković in Vukičević pridobila poslance za svojo politiko.

»Pravda« piše nadalje o vstopu SLS v vlado in pravi, da je to notranja zadeva radikalov, ki so v zavezništvu z JMO. Demokratska zajednica je bila tudi preje v najbolj konkretnih odnosih s Slov. ljudsko stranko in nima ne volje in ne potrebe, da bi nasprotovala njenemu vstopu v vlado.

madjarskega zunanjega ministra Gustava Grafa, ki ga je napisal v beograjskem »Vremenu«. V tem članku veli pisec: »Jaz sem tisti, ki sem se v resnici zavzel za zblizanje z Jugoslavijo. Kakor Madjarska nima nobenih ekspanzivnih namenov, tako tudi Jugoslavija nič ne teži na sever. Obe državi imata skupen interes in skupno preteklost. Madjarska pa se more sporazumeti z Jugoslavijo samo tedaj, če Jugoslavija prizna krivice, ki so se zgodile Madjarski s trianonsko pogodbo. Ta točka se ne sme preiti. Graf pa je vse drugače opisal stvar. On ni od Jugoslavije ničesar zahteval. Na koncu članka pisec sprašuje, ali je Graf govoril v imenu madjarske vlade ali ne.

URADNE URE V ZIMSKEM ČASU.

Beograd, 23. septembra. Ker se bliža zima, so bile v ministrstvu javnih del za zimsko dobo določene tele uradne ure: od 7. do 12. in od 4. do 6. Ta razpored bodo bržkone prevzela tudi druga ministrstva.

PREPOVEDAN LIST.

Beograd, 23. septembra. Notranji minister je prepovedal za našo državo list »Makedonia«, ki izhaja v Solunu v grškem jeziku, ker prinaša lažnjive vesti proti naši državi.

KRALJ BORIS SE SESTANE S FERDINANDOM.

Sofija, 23. sept. Bolgarski kralj Boris, ki ima na svojem potovanju po Evropi namen, posejili Rim, kjer ga bodo svečano sprejeli, se bo na povratku iz Rima na Tirolskem sestel s svojim očetom, bivšim bolgarskim kraljem Ferdinandom.

DIPLOMATSKI ODNOSAJI MED POLJSKO IN RUSIJO VZPOSTAVLJENI.

Berlin, 23. sept. Lisli javljajo iz Rige, da je sovjetska vlada imenovala bivšega tajnika ruskega poslaništva v Londonu Bogomolova za odpravnika poslov v Varšavi.

Naša nota Bolgarski.

Beograd, 23. sept. Glede na alenlat, ki so ga izvršili komitaši, prišedši iz Bolgarije čez mejo na naše ozemlje, je po ukazu naše vlade naš poslanik v Sofiji Ljuba Nešić že izročil generalnemu tajniku bolgarskega zunanjega ministrstva noto, v kateri poudarja, da je bilo s preiskavo naših oblasti ugotovljeno, da so se znani napadi bolgarskih komitašev izvršili po iniciativi z bolgarskega ozemlja. V noli se posebno naglašja, da taki dogodki ne morejo koristiti zboljšanju odnosov med obema državama, ki je naša država iskreno želi. Dalje se opisujejo v noli vse težave in vsa škoda, ki jo povzroča akcija makedonskih revolucionarnih organizacij. Bolgarska vlada naj izvede lojalno vsesstransko anketo na osnovi dokumentov, ki ji jih stavlja naša vlada na razpolago glede formiranja revolucionarnih akcij proti naši državi. Prav tako anketo bo izvedla naša vlada na našem ozemlju.

Glavni tajnik bolgarskega zunanjega ministrstva je izjavil Ljubi Nešiću, da ne more ničesar odgovoriti, predno se ne izvede preiskava. Poudaril je svoje mnenje, da ta revolucionarna akcija proti Jugoslaviji ni započeta z bolgarskega ozemlja.

SEJA SVETA ZVEZE NARODOV.

Pariz, 23. septembra. Na včerajšnji seji Zveze narodov, so bili predloženi nekateri krajši referati. Tako je perzijski delegat podal referat o konferenci strokovnjakov za tisk. Jugoslovanski delegat Gjurić je podal poročilo o delu finančnega odbora. Prišla so na vrsto še nekatera druga poročila. Vsi referati so bili po kratki razpravi brez večje opozicije sprejeti.

O vprašanju grškega posojila je poročal italijanski delegat. To posojilo bi znašalo 6 milijonov funtov šterlingov in bi se porabilo za grške begunce, za stabilizacijo grškega denarja in po možnosti tudi za uravnovešanje proračuna.

LEPA GESTA BOLGARSKE VLADE.

Sofija, 23. sept. Bolgarska brzajavna agentura javlja, da bo jugoslovanski avion, s katerim je poletel neki jugoslovanski podčastnik in se spustil v Bolgarijo na tla popravljen in da mu bo dovoljeno, povrnilo se po zraku v Jugoslavijo.

ROTHERMEROV LIST PROTI CHAMBERLAINU.

London, 23. sept. »Daily Mail« zelo ostro napada Chamberlaina zaradi njegovega slališča, ki ga je zavzel v Zenevi v vprašanju madjarsko-rumunskega spora. Nečuveno je, pravi, da angleški minister zastopa načelo, da ima kakršna država pravico odvzemati tujo privatno lastnino, če tudi bi šlo za inozemce. Chamberlain ob istem času zahteva od Rusije, da povrne angleška posestva, čeprav Rusija ni postopala tako enostransko, temveč je na temelju zakona zaplenila imetje vseh svojih in tujih državljanov. Anglija mora že enkrat opustiti svojo nejasno politiko, ki je zakrivila tudi svetovno vojno. Kajli če bi bil sir Edward Grey leta 1914 imel pogum, takoj odkrito izjaviti, da bo Anglija branila Belgijo, ne bi nikdar prišlo do vojne.

MATCH CAPABLACA — ALJEHIN.

Buenos Aires, 23. septembra. Tretja partija med Capablancu in Aljehinom je bila po 40 potezi prekinjena. Za Capablancu je stanje partije zelo nepovoljno.

Avtonomija Ljubljane in komunalna politika

(Iz govora dr. V. Ravniharja na shodu Napredne gospodarske liste.)

Z novimi nadami gremo na občinske volitve, z upanjem namreč, da pride Ljubljana v normalne razmere, da se nikdar več ne vrnejo časi, kakšnega lahkomišelnega razpusta občinskega sveta, ki ni samo na škodo občini, ampak v nečasti državi sami, temveč da bo nastopila doba stalnosti, reda, mirnega razvoja ter zdravega napredka na solidnih gospodarskih temeljih. Naj sledi doba, ki bo enakovredna dobam dolgoletnega županovanja Petra Grassellija, Ivana Hribarja in dr. Ivana Tavčarja, katere dobe imajo vsaka svojo signaturo v razvoju ljubljanskega mesta in vsaka se more ponasati z mnogimi dobrinami v korist oni občini slovenski, ki je prav s temi dobrinami pridobila in zaslužila svojo posebno oznako kot politično, kulturno in gospodarsko središče slovenskega naroda.

Ne branimo se pojma politika, ko ga spravljamo v zvezo z občno. Zakaj sleherni občina je prvenstveno politična zadeva, politična v širšem in visokem pomenu besede. Občina je samo del celote, je stanica, iz kakršnih sestoji država. Državi ne more biti vseeno, kako izgledajo te stanice, kakšen je fundament, na katerem stoji ona sama. Občina mora torej biti v najožjih odnosih do države in umevno je na drugi strani, da si država svoji neko vrhovno nadzorstvo nad občinami. Ti medsebojni odnosi so odlično političnega značaja. V našem slučaju tembolj, ko hočemo in nam to priznavajo, da bodi Ljubljana ena izmed prestolnic naše države. Namenoma ne rečem tretja prestolnica, ker nečim pustiti domneve, kakor da je Ljubljana na tretjem mestu in ne enakovredna prestolnici naroda hrvatskega in prestolici naroda srbskega.

Politika je tudi, ako opredelimo razmerje Ljubljane do naroda slovenskega, ki si jo je bil izbral za svoje politično središče ter za svoje kulturno in gospodarsko žarišče. Ni samo v interesu Ljubljane, ampak v interesu vseh Slovencev, pa najsi prebivajo to ali enstran državnih meja, in še posebej v interesu države je, da to ostane tudi v bodočnosti. Vseh nas dolžnost je, da to naše središče izgradimo do popolnosti in da se upremo vsakemu poizkusu, ki bi hotel Ljubljano v tem pogledu demontirati. Takih poizkusov je bilo že nekaj, ne naposled takrat, ko so nam hoteli vzeti univerzo, ali pa takrat, ko so Slovence delili na dve oblasti ter Ljubljano degradirali na stališče malopomembnega provincijalnega mesta. Znano vam je, kdo ima to okrnjenje na svoji vesti, kaj bi o tem govoril: Na našem programu je, in to bodi odkrito povedano, da Ljubljani ne samo zopet pridobimo vse izgubljene pravice, ampak da jej pridobimo še novih, vseh, kar ji jih je potrebnih kot naravnemu centru naroda slovenskega.

Toda, če je vse to politika, ki jo koncediramo občini, so s tem tudi že dane meje, do katerih imajo politika svojo besedo v občini. Do tu in ne dalje. Občini in njenemu gospodarstvu mora biti tuja ona malenkostna politika, ki jo dikтира strankarstvo. Tu kličemo politiki prav resno: hands off! Dosti škoda že je napravila taka politika naši mestni občini. Vse, kar se je v njej dogajalo poslednjih pet let, gre na račun nesrečnega strankarstva. Zakaj temu strankarstvu ni šlo za dobrobit občine, ampak edino za oblast, za

to, da dobi eno politično pestojanko več, ki bi bila njemu uslužna brezpogojno. Vsako tako stremenje v kali zadušiti, je v našem programu.

Ako govorimo posebe o občinski, komunalni politiki, tedaj pojmujejo s tem politiko v najboljšem pomenu besede, namreč predvidevati čim lepši razvoj občine v kulturnem, gospodarskem in socialnem pogledu, potem pa — kar je še večje vrednosti — najti sredstva, kako bi dosegli oni cilj brez preobremenitve bodisi celote, bodisi tudi samo enega dela meščanstva. V tem je ves problem.

Razne skupine, ki se potegujejo za mandat občinskega gospodarstva, vam bodo predložile razne komunalne programe. Ti programi so zelo po ceni in si bodo v bistvu podobni kakor jajce jajcu. Same samoposebi umevne stvari bodo v teh programih. Da je treba dovršiti regulacijo Ljubljane, da je treba izgraditi sedanjo nezadostno elektrarno s pomočjo hidroelektrične naprave, da je treba električno železnico izpeljati na razne strani preko pomenija ljubljanskega mesta ter to napravo eventualno dopolniti s prometom z avtobusi, da je treba rešiti in izvršiti stanovanjsko akcijo, da je treba ljubljanski trg preskrbeti z zadostnimi in ceninimi živili itd. — vse to so stvari, ki jih pojmuje vsak ljubljčanec. Takega komunalnega programa lahko napolnite celo knjige, to ni nikakoli umetnost, da bi se mogla z njo ponasati katerakoli stranka. Umetnost komunalnega programa pričenja šele pri vprašanju, s kakšnimi sredstvi hočemo izvršiti vse te samoposebi umevne stvari in kako hočemo gospodariti z nami na razpolago danimi sredstvi.

Nam gre za stvarno, resno delo, imajoč pred očmi samo en cilj, korist občine, korist celote, dobrobit vsega prebivalstva brez razlike strank, brez razlike njegovega socialnega položaja. Hočemo vsestranski napredek naše bele Ljubljane, hočemo, da ona ne zaostane za napredkom modernih mest, toda hočemo to doseči z umnim, poštenim, pa varnim gospodarstvom. Ne brez namena torej, a tudi ne brez upravičenosti imenujemo svojo listo

Napredna gospodarska lista.

Imena, ki so na tej listi, vam jamčijo, da to niso prazne besede. Iz vseh krogov ljubljanskega meščanstva, iz več političnih strank smo izbrali kandidate, ki imajo poleg strokovnega znanja dobro voljo in resen namen, da uresničijo vse to, kar so si bili zapisali kot svoj komunalni program. Prezeli nismo nobenega izmed slabejših. Imeli smo pred očmi demokratično načelo, da so vsi sloji po svojih odposlancih poklicani, da sodelujejo na občinski upravi. To tembolj, ker stojimo tudi na tem demokratičnem načelu, da noben sloj ne sme živeti na račun drugega, ampak da je dolžnost vse celote, da spravi v ravnovesje in v zdravo razmerje križajoče se interese vseh v pošteno prihajajočih interesnih skupin.

Na teh načelih je zasnovan naš program, to teh načelih se hočemo ravnati v občinskem svetu ljubljanskem. Mislim torej, da ni nobena drznost, ako apeliramo na zaupanje Ljubljancev in ako pričakujemo, da nam bo to zaupanje tudi dano.

Politične vesti.

Demokratski esdeesarski blok še vedno straši po nekaterih glavah. Zanj se je začel v zadnjem času zlasti ogrevati St. Radić, naši esdeesarji pa mu navdušeno ploskajo. Tako so vsaj naši esdeesarji dokazali vsemu svetu, da je bila laž vsa njihova volivna agitacija proti Radiću in da se tudi oni prav radi s tem nevarnim »boljševikom, separatistom«
družijo, samo če ta njih družbo hoče. Tako neresen je ves ta esdeesarski demokratski blok, da o njem ne bi niti pisali, če ne bi bilo še vedno polno ljudi, tudi inteligentov, ki verjamejo vsaki neumnosti, samo da je zapisana v »Jutru«. Ti ujetniki esdeesarskega tiska pa so vzrok, da je med Slovenci danes nemogoč vsak kulturni pokret in da pada nivo našega političnega življenja vedno nižje in nižje. In samo zato zopet opozarjamo ljudi, da ne nasedejo praznim kombinacijam o esdeesarskem bloku, ker je ta čisto in docela nemogoč.

Grška se približuje Bolgariji. Budimpeštansko časopisje zelo piše o sestanku zunanjih ministrov Grčije in Bolgarije, Mihailokopulosa in Burova. Časopisje trdi, da je ta sestanek velikega političnega pomena, ker se dela med obema državama ne samo za gospodarsko, temveč tudi za politično zblizanje. V začetku prihodnjega meseca se bodo vršila pogajanja med Grčijo in Bolgarijo za sklenitev trgovinske pogodbe, ki naj bo znak zbliznanja odnosov med obema državama.

Rumunija je zadovoljna. Vse rumunsko časopisje se peča z znano rumunjskega stališča na zasedanju Zveze narodov v Ženevi. Neodvisni list »Adaverul«
piše: Ako bo Madjarska sprejela odlok do decembra meseca, kar je le malo verjetno, bo imelo arbitražno sodišče omejeno delo, ako pa se bo Madjarska nasprotno temu izjavila, da ne sprejema tega odloka, tedaj bo za njo nastal položaj še slabši, posebno ker zavzema v tem vprašanju tudi Chamberlain odločno stališče. — »Lupta«
piše, da more Rumunija mirno pričakovati decembersko zasedanje Sveta, ko se bo spor z Madjarsko končno rešil, ker bo odlok Sveta vsakakor v skladu z interesi Rumunije.

Kontrola oboroževalne industrije. Ze lanske leto je predlagal salvadorski delegat na zasedanju Zveze narodov, da se uvede kontrola nad oboroževanjem. Njegov predlog pa lani ni prodrli. Države, ki nimajo nobenih državnih orožnih podjetij, so namreč zahtevale, da se kontrola razširi tudi na državna oboroževalna podjetja. Temu pa so se uprle te države, ki so zahtevale, da se prične kon-

rolirati le nedržavna podjetja. Vsa akcija se je vsled tega zadrževala. Sedaj pa je francoski delegat Jouhaux ponovil predlog salvadorskega delegata in prišlo je do soglasja. Vendar pa se bo kontrola pričela izvajati šele drugo leto ali tudi kasneje, kar pa se v resoluciji evfemistično glasi »čim prej«.

Lloyd George bodi mož v Angliji. — Stranke so že pričele priprave za volivni boj, ki se prične drugo leto. V liberalni stranki računajo, da izgube konservativci večino, prav tako pa vsled komunistične protiaagitacije ne dobi večine delavska stranka. Zato so liberalci mnenja, da bodo oni sestavili prihodnjo vlado in Lloyd George je v ta namen že pričel sondirati teren, če bodo podpirali konservativci ali pa delavska stranka liberalno vlado. Konservativci bodo to najbrže storili, ker hočejo, da je Lloyd George najspretnejši taktik v angleškem parlamentu in bi bile njegove kritike rešeni, če bi nani padla odgovornost. — Kdaj bomo pri nas tako daleč, da bodo opozicijske stranke vodile lojalno borbo proti nasprotni stranki, ki je v vladi.

Priznanje kurije fašistovski vladi. — Ker so se udeležili evharističnega kongresa v Bologni tudi zastopniki vlade in je vlada kongres podpirala, je objavil službeni »Osservatore Romano«
uvodnik, v katerem pravi med drugim: Nasilnost in neprijaznosti, katere se je uporabljal proti cerkvi, so sedaj popustile. Trdost protiklerikalnega preganjanja je minula in to je zasluha sedanje vlade, ki zasluži zato priznanje in odkritosrečno pohvalo vseh onih, katerim je blagor cerkve in družbe važnejši kot vse politične stranke.

Svedska sodba nad Mussolinijem. Svedski socialnodemokratski list »Arbetet«
je nazval Mussolinija v nekem članku »scojarenca«, kar pomeni lopova, ničvrednega. Vsled tega je Mussolini tožil odgovornega urednika, ki pa je nastopil dokaz resnice in bil nato od sodišča v Malmö oproščen. — Pri nas v Jugoslaviji ne bi imel te sreče.

Kratke vesti.

Nemška vlada je sklenila, da poveča uradnikom plače za 25%.

Ahmed beg Zogu je pomislil 371 albanjskih emigrantov, med njimi jih je tudi nekaj, ki so obtoženi veleizdaje.

General Zagorski je po javnem mnenju Poljske — ubit. Tudi službeno časopisje trdi, da se ne ve, kje se Zagorski nahaja.

Nemiri v Nicaragui so zopet izbruhnili. Te

dni je prišlo do krvavega boja med ustaši in policisti. Vstalev je 20 mrtvih in 50 ranjenih, ubit pa je tudi en ameriški vojak in en policist Nicarague.

Ker zahtevajo Zedinjene države Sev. Amerike od Francije brezpogojno v carini pravico največje ugodnosti za vse izdelke in pridelke, ne da bi dale za to kako koncesijo, obstoji nevarnost carinske vojne med Ameriko in Francijo.

Tudi seje poljskega senata je odgodil predsednik republike za 30 dni.

Anton Pesek pred poroto.

Včeraj, v četrtek, dne 22. t. m. se je pričela velika porotna obravnava proti izdajatelju nekdanje »Jugoslavije«
in bivšemu ljubljanskemu županskemu kandidatu Antonu Pesku radi njegovih manipulacij pri »Ljubljanski posojilnici«
in pri »Jugoslavanski zavarovalni hranilnici«.

Senatu predseduje v. s. s. Vehovar, votirata v. s. s. Mohorič in s. s. Kralj, zapisnik vodi dr. Grobelnik. Državni pravdnik je dr. Mastnak, obtoženec braniatelj pa dr. Tuma. Od pol 10. pa do tričetrt na 11. je trajalo samo čitanje 48 strani obširne

obtožnice.

ki očita Antonu Pesku, da je kot predsednik »Ljubljanske posojilnice«, zadruga z omejeno zavezo, kot dolžnice več upnikov, malomarno povzročil njeno plačilno nesposobnost, posebno s tem, da je čez mero trošil in v dobi od 12. julija 1924 dalje lahkomišelnost sebi dal kredit v skupnem znesku 1,811,780 Din. Kot predsednik »Ljubljanske posojilnice«
je malomarno škodoval njene upnike s tem, da je, poznavajoč njeno plačilno nesposobnost, od začetka leta 1925 pa do 2. julija 1926 sprejemal vloge in s tem najemal nove dolgovce ter da ni pravočasno predlagal razglasitve konkurza. Kot predsednik »Ljubljanske posojilnice«
je namenoma povzročil popačenje njenih poslovnih knjig s tem, da je koncem decembra 1924 znesek 50.000 Din dal neupravičeno vpisati v blagajniški dnevnik kot gotovino, v knjigi o posojilih pa kot posojilo, vrnjeno od »Slovenske premogokopne družbe«
znesek 250.000 Din pa dal pri isti priliki neupravičeno vpisati v knjigo o posojilih kot posojilo, vrnjeno od »Slovenske premogokopne družbe«, v knjigi o naloženem denarju pa kot naložbo pri »Gospodarski pisarni«. V novembru ali decembru 1925 je dal posojilo v znesku 60.000 Din, dovoljeno »Slovenski premogokopni družbi«, vpisati na ime »Prometne banke«. Peleti 1926 je dal vpisati v knjigah »Ljubljanske posojilnice«
naložbo »Jugoslavanske zavarovalne hranilnice«
v znesku 220.000 Din kot svoje lastno doplačilo. Dne 12. septembra je dal neupravičeno vpisati, da je »Ljubljanske posojilnice«
vložil 800.000 Din. »Slovenska premogokopna družba«
pa 200.000 Din. Kot predsednik, torej član načelstva »Ljubljanske posojilnice«, je podal koncem decembra 1924 v bilanci z dne 31. decembra 1924 vedoma napačne navedbe, s tem da je dal neupravičeno v njo postaviti 50.000 Din kot prejem blagajne in isti znesek kot vrnjeno posojilo »Slovenske premogokopne družbe«, ter znesek 250.000 Din kot vrnjeno posojilo »Slov. prem. družbe«
in isti znesek kot naložbo pri gospodarski pisarni. Kot predsednik »Jugoslavanske zavarovalne hranilnice«, zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani, kot dolžnice več upnikov, malomarno povzročil njeno plačilno nezmožnost posebno s tem, da je v dobi od 29. marca do 30. novembra 1926 lahkomišelnost naložil v »Ljubljanski posojilnici«
njene denarja v znesku 305.269 Din, sebi pa dal kredit v znesku 25.000 Din. V dobi od 12. julija 1926 dalje je z zvinitim prigovarjanjem, da jih bo vzel v službo ako vložijo denar, odnesno z zvinitim zatrjevanjem, da sta oba cmenjena denarna zavoda zanesljiva in pa z obljubo visokih obresti izvalil iz desetih oseb denar v skupnem znesku 393.243 Din in je s tem zakrivil pregrešek malomarne krivde po §§ 486, točka 1. 2 in 3. kaz. zak., pregrešek po § 89 zadr. zak. in hudodelstvo goljufije po §§ 197, 200 in 203 kaz. zak.

Ziviljska pot Antona Peska.

Anton Pesek je bil rojen leta 1879 v Dračevcih pri Ptuj. Pristojen je v Ljubljano. Dovolil je učiteljske v Mariboru in je 12 let služboval na Stajerskem in na Koroskem kot učitelj ter je leta 1910 zapustil učiteljski stan in vstopil v službo Prve češke zavarovalnice v Ljubljani, obenem pa je začel izdajati »Slovenski ilustrovani tednik«, ki je izhajal do vojne.

Leta 1915 je kupil z izposojenim denarjem tiskarno v Krškem za 15.000 K, leto dni pozneje pa za 60.000 K, in sicer zopet z izposojenim denarjem tiskarno Dragotina Hribarja v Ljubljani, katero pa je leta 1917 zamenjal za Zadržno tiskarno na Starem trgu v Ljubljani in dobil pri tem znatno doplačilo.

Tiskarno v Krškem je kmalu nato preselil v Ljubljano in jo združil z Zadržno tiskarno, katero je odslej imenoval »Zvezno tiskarno«.

Spomladi 1918. leta pa je kupil v Wolfovi ulici v Ljubljani hišo za 350.000 K, v katero svrhu si je moral zopet izposoditi celih 300.000 K. V to hišo je s Starega trga preselil svojo »Zvezno tiskarno«.

Da bi bila tiskarna bolj zaposlena, je obdolženec začel izdajati koncem leta 1918 dnevnik »Jugoslavija«.

Ker pa ni imel dovolj lastnih denarnih sredstev, da bi ugodil zahtevam tiskarne in dnevnika »Jugoslavija«, se je moral zadolžiti, ako je hotel obdržati tiskarno v obratovanju in nadaljevati z izdajanjem časopisa.

Te okolnosti so v Pesku vzbudile misel, da bi pač najlažje dobival kredit, ako bi sam osnoval denarni zavod, pri katerem bi imel odločilno besedo.

Vsled tega je sredi leta 1919 ustanovil »Jugoslavanski kreditni zavod«
v Ljubljani in postavil sebe za predsednika.

Lira bo stabilizirana na podlagi tečaja 90 za funt, kakor je izjavil drž. podtajnik v finančnem ministristvu Biri.

Šahovskega vele mojstra Capablancu je imenovala kubanska vlada za svojega poslanca brez stalnega sedeža, da se bo mogel voziti Capablancu na šahovske turnirje na državne stroške.

Turška vlada sporeča, da ni bila v Carigradu odkrita nobena zarota, temveč je policija samo prišla neko roparsko tolpo, ki se je branila in je zato prišlo do kratkega boja.

Predsedniško mesto je obdolženec dobro izkoristil s tem, da si je pri vsaki priliki in o vsaki potrebi dovoljeval posojila, ki so mu bila potrebna za njegova podjetja. Predsednik tega zavoda je bil obdolženec tri leta, t. j. do sredi leta 1922, ko ga je občni zbor prisilil, da se odpove predsedstvu, to pa zato, ker se je bil pri zavodu zadolžil za 9.000.000 kron.

Začetkom leta 1921 je obdolženec kupil premogokop v Ključarovihih pri Ormožu in sicer za 650.000 K. Seveda si je tudi ta denar izposodil pri ravno kar omenjenem Jugoslavanskem kreditnem zavodu. Iz rudarske knjige je posneti, da se je obdolženec Anton Pesek dne 31. marca 1921 dal vknjižiti kot lastnik premogokopa, da pa je dne 13. novembra 1925 dal lastniško pravico na njem prepisati na takozvano »Slovensko premogokopno družbo«
z omejeno zavezo v Ljubljani.

Istega leta je ustanovil z nekaterimi svojimi znanci »Jugoslavansko gospodarsko unijo«, zadrugo z omejeno zavezo, ki bi naj se pečala predvsem z razpečevanjem 1 vagona čevljev, naročenih s Češkega. Ta špekulacija pa se je ponesrečila, ker se je vrednost češke krone dvignila na 3 Din in je ta obdolženec dolg znašal končno okoli 1.293.294 dinarjev.

Ta obveznost in pa drugi njegovi dolgi so obdolženca prisilili, da je svojo hišo v Wolfovi ulici z zvezno tiskarno in knjigovodnico vred prodal dne 1. julija 1922 takratni Jadranski banki v Ljubljani za 15.000.000 K, približno eno leto pozneje pa tudi knjigarno za 573.549 Din ali 2.294.195 K. Po izplačilu njegovih upnikov mu je Jadranska banka izplačala v osmih obrokih 1.438.640 K ali 359.660 Din.

Kaj je storil s tem denarjem, ni dognano, ker pa je v istem času na račun svojega dolga plačal Jugoslavanskemu kreditnemu zavodu zneska 45.000 K in 35.000 K, je verjetno, da je to del izročene mu kupnine.

Obdolženec pa ni imel nikakega kapitala, da bi vlagal v premogokop, pa tudi ne kredita, ker ni imel več hiše.

Zato je leta 1924 ustanovil »Ljubljanske posojilnice«, da ima kredit takorekoč doma. V tem zavodu je imel popolno in edino besedo le on sam. V njegovih rokah in v posesti njegove družine je imel sam 1074 deležev, vsi ostali člani pa le 49 deležev. Tudi načelstvo je bilo popolnoma v njegovih rokah. Sebi je dal funkcijo predsednika in ravnatelja, svojemu sinu pa funkcijo podpredsednika in tajnika. Uradništvo »Ljubljanske posojilnice«
so tvorili ali njegovi sorodniki ali pa oni, ki so položili visoke kavcije. Ker je razvijal za svojo posojilnico spretno reklamo in je ponujal po 6 do 12% obresti, je našel mnogo ljudi, ki so vložili v njegov zavod denar.

Dne 30. septembra leta 1926, ko je bil aretiran, je znašala vsota vlog v »Ljubljanski posojilnici«
2.723.472 Din. Posojila pa je dovoljeval le sebi ali pa svojim podjetjem, kakor rudniku in gospodarski pisarni.

Svoj rudnik v Ključarovihih ceni Pesek zelo visoko na 8 do 10 milijonov, dočim cenil sodni izvedenec prof. Kropac njegovo sedanjostno vrednost le na 3.000.000 Din. Pesek je dobro vedel, da ne bo mogel plačati svojih dolgov, ki so nastali z »Ljubljanske posojilnice«, če ne dvigne rentabilnosti svojega rudnika. In da dvigne njegovo rentabilnost, je jermal zopet denar iz »Ljubljanske posojilnice«. Jasnó je, da tak circulus vitiosus ni mogel dolgo trajati. Na vrata so pričeli trkati razni revizorji z vedno močnejšimi zahtevami, naj Pesek predlaga pri sodišču konkurz, dokler ni bilo res uvedeno septembra lanskega leta proti njemu konkurzno postopanje.

Vsi vlagatelji v »Ljubljanski posojilnici«
izgube svoje naloženo imetje. Med temi je tudi mnogo takih, ki so vstopili pri Pesku v službo in položili visoko kavcijo. Pesek je namreč potem inseratov v »Jutru«
in na drug način izvalil od več privatnih uradnikov visoke zneske, obljubljajoč jim službe v svojih podjetjih, toda le pod pogojem, če nalože denar pri njem.

Peskov zagovor.

Čitanju obtožnice je sledilo zasliševanje obtoženca in njegov zagovor. Anton Pesek je na razpravi sprva malo zmeden, pozneje pa se kmalu zopet najde v ravnotežju in odgovarja na vprašanja mirno, mestoma pa tudi dovolj temperamentno.

Pesek potrdi vprašanje senatnega predsednika, če je bil predsednik »Ljubljanske posojilnice«
s kratkim »Da«.

Predsednik vpraša: »Iz kakih razlogov pa ste ustanovili »Ljubljansko posojilnico«?

Pesek: »Razlogi so bili splošni...«

Predsednik: »Kaj mislite s tem?«

Pesek: »...in osební!«

Dalje izpove Pesek, da je imel ob ustanovitvi zavoda denarja 150 do 200.000 Din. Lokal je plačal s svojim denarjem. V svoj rudnik v Ključarovihih je vložil nad 1.000.000 dinarjev.

Predsednik: »Ali niste ustanovili posojilnice zato, da bi krili investicije v svojem rudniku?«

Pesek: »Ze, ne tajim tega. Kupil sem rudnik zato, da mi donaja dobiček. Če pa sem hotel dvigniti rentabilnost, sem moral vložiti v rudnik kapital. Tega sem si izposodil v »Ljubljanski posojilnici«. Oškodovati nisem hotel s tem vlagateljev, ker sem hotel denar

nedeljo 25. t. m. na vojaškem vežbališču jahalne in vozne dirke, ki bodo največje, kar smo jih imeli doslej v Ljubljani. Občinstvo bo imelo priliko obudovati spretnost in hitrost najboljših konj, kar jih imamo v Sloveniji. V soboto je na programu kot prva točka Ljubljanska dirka, to je dirka za konje, rojene v Sloveniji. Dirkalna proga znaša 2000 m. Za to dirko so razpisane štiri nagrade.

— Razstava plemenskih konj bo prirejena v nedeljo, dne 25. t. m. na prostoru Ljubljanskega velesejma. Začetek ob 8. uri zjutraj, dopoldne se bodo tudi razdeljevale premije. Na razstavi bodo zastopane vse pasme, kar jih goji ljubljanska in mariborska oblast, v jako lepem številu in samo najizbranejši živali. S to razstavo je zvezan tudi konjski sejem.

Maribor.

m— Kako se je gospodarilo? Zagrebški »Morgenblatt« piše: Te dni je bila pri okrajnem sodišču v Konjicah sodna dražba bivšega Steinbeissovga posestva, čegar lastnik je bil neki Pušić. Kot edin kupec je nastopila mariborska Mestna hranilnica in kupila okoli 360 ha veliko posestvo za 1.350.000 dinarjev. Posestvo obstoji večinoma iz gozdoc, ki so pa v glavnem že izsekani. Po mnenju strokovnjakov je kupna vsota veliko previsoka, hranilnica pa je bila prisiljena kupiti posestvo, ker je prejšnji (esdeesarski, op. ur.) upravni svet hranilnice posodil lastniku posestva g. Pušiću na menice skoraj 3 milijone dinarjev. Kakor izvemo, bo elektrarno, ki tudi spada k posestvu, kupila od mestne hranilnice mariborska oblast, ki je lastnica zdravilišča Dobrna. Kljub temu izgubi mestna hranilnica vsled lahkomišljenega postopanja

prejšnje (esdeesarske) uprave nad 500.000 dinarjev. — In da je mariborska Mestna hranilnica izplačala to vseskozi neugodno posojilo, je merala plačati še nekemu esdeesarskemu prvaku in advokatu skoraj 200.000 dinarjev provizije. — Tako se gospodarili. Nad 1000 volilcev pa je pri zadnjih volitvah glasovalo za SDS menda zato, ker so s takim gospodarstvom zadovoljni. In med njimi so celo ljudje, ki bi bili razžaljeni, če bi podvomili o njih inteligenci. Smo res radovedni, kaj bi ti narobe-naprednjaki dejali, če bi kaj slabeza zakrivali nasprotniki SDS.

CELJE.

c— »Samo pri nas...« Pod tem naslovom piše celjsko glasilo stare dobe dolgo modrovanje o uspehu nemške liste. Moramo priznati, da je samo pri nas še mogoče, da ljudje prebirajo tako neverjetno stare fraze. Samo pri nas pa je tudi mogoče, da si upa glasilo stranke, ki se je tako žalostno proslavila z nacionalizacijami, očitati drugim narodno izdajstvo. In samo pri nas je mogoče, da ostane nekaznovan polom Jadranske, Slavenske in drugih zavodov in samo pri nas je mogoče, da tudi vse afele od svinčene naprej še niso izpametovale ljudi. Samo pri nas je končno še mogoče, da pred besedo »klerikalec« izgube nekateri zadnji kosček pameti. Samo pri nas je tudi mogoča »Nova doba«, kot glasilo stare dobe.

c— Prav žal nam je, če »Nova doba« nima pojma o ruščini in če ji ne gre v glavo, da se je g. Aljehin pisal nekoč Aljošin.

UDELEŽENCI MEDNARODNEGA KONGRESA ZA TUJSKI PROMET V LJUBLJANI.

Kot smo poročali, se vrši mednarodni kongres za tujski promet, ki je bil oivorjen

predvčerajšnjim v Beogradu takorekoč v etapah. Včeraj so prispeli udeleženci kongresa v Ljubljano.

Kongresa se udeležujejo delegati iz vseh držav Evrope. Avstrijo zastopa g. Demlein, Češkoslovaško g. Matoušek, Nemčijo g. Weber, Belgijo g. Duchaine, Anglijo g. Sutton, Holandsko g. van Deventer, Švico g. Junod, Italijo g. Bognetti, Bolgarsko g. Velev, Turčijo g. Mumir Ibrahim. Našo državo zastopajo dr. Žižek, načelnik ministrstva za trgovino, g. Dragutinović, pomočnik šefa štampe v notranjem ministru, Stjepan Mihajlovič, tajnik ministrstva za trgovino in industrijo in dr. Cerić, šef Tourist Office-a.

Kongres pretresa predvsem vprašanje enotne organizacije tujsko-prometne propagande, vprašanje ustvaritve tesnejših stikov med tujsko-prometnimi organizacijami posrednih držav, dalje vprašanje upliva igralnic na tujski promet, vprašanje unifikacije tujsko-prometnih znakov itd.

Po prihodu v Ljubljano so si ogledali udeleženci kongresa najprej pokrajinsko razstavo »Ljubljana v jeseni«, kjer so poklonili vrtnarji damam šopke. Nato so si ogledali udeleženci kongresa mesto in njega zanimivosti. Izrazili so se o Ljubljani zelo pohvalno. Dopoldne je priredila mestna občina udeležencem kongresa v restavraciji glavnega kolodvora zakusko. V imenu vlade jih je pozdravil veliki župan dr. Vodopivec, v imenu mestne občine pa vladni komisar dr. Mencinger. Zahvalil se je švicarski delegat, bivši minister g. Junod. Razven zastopnikov oblasti so prisostvovali zakuski dvorni svetnik dr. Marn, šef Zveze za tujski promet dr. Adlešić za oblastni odbor, dr. Jerič in ravnatelj Tourist Office-a g. Pintar.

Borze

Devize in valute.

Ljubljana, 22. sept. Amsterdam 22.78—22.84 (22.81), Berlin 13.5125 — 13.5425 (13.5275), Curih 1094—1097 (1095.5), Dunaj 7.9918—8.0218 (8.00625, 8.0075), London 276.025—276.285 (276.425), Newyork 56.72 — 56.74, Praga 168.923—168.823 (168.40, 168.425, 168.46), Trst 308.375 — 310.375 (309.375).
Zagreb, 22. sept. Amsterdam 22.77—22.83, Dunaj 7.9914—8.0214, Berlin 13.5225—13.5525, Milan 308.625 — 310.625, London 276.05 — 276.85, Newyork 56.626—56.826, Pariz 222—224, Praga 168.05—168.85, Curih 1094—1097.
Curih, 22. sept. Beograd 9.1325, Berlin 123.5125, Newyork 518.65, London 25.23, Pariz 20.35, Milan 28.26, Praga 15.37, Budimpešta 90.65, Bukarešta 3.215, Dunaj 73.075.

Effekti.

Ljubljana, 22. sept. Celjska 164—0, Ljubljanska kreditna 140—0, Praštediona 850—0, Kreditni zavod 160—0, Strojne 0—70, Vevče 135—0, Ruše 260—270, Kranjska industrijska 420—0, Stavbna 56—0, Sešir 104—0.

Ljubljanska blagovna borza (22. t. m.): Les: Tendence neizpremenjena. Zaključen so bili 3 vagoni, in to 1 vagon tramov 7-9, 1 vagon naklad. postaja po 260 in 2 vagona suhih bukovih drv, 1 vagon meja po 22. Deželni prideki: Zaključkov ni bilo.

× Rumunsko gradbeno ravateljstvo za nove železnice je izdelalo načrt za zgradbo 1590 km novih železniških prog, ki bi bile dolge od 15 do 165 km. Stroški za zgradbo teh prog so proračunjeni na 23 milijard lejev.

× Čehoslovaška družba Vacuum Oil Company je povišala svojo glavno od 20 milijonov na 60 milijonov čeških kron. Družba je imela lani 6 milijonov čistega dobička.

Ilija Brenburg:

40

Ljubezen Jeanne-e Ney.

(Iz ruščine prevedel S. L.)

— Ona? Ne, ona ni Lisette. Ona je Jeanne. Kako veselo, kako lepo se je slišalo to ime!

— No, na zdravje vaše Jeanne!

Poitra je vzdignil kozarec z mladim vinom. Andrej se je nasmehnil in izpil. Da, na zdravje Jeanne-e! Mlado, veselo vino! Bilo je gorje, pa kje je zdaj? Pa ločitev? Ali je morda ločitev strašna, če je pred človekom še toliko let, če ni treba trepetati nad urami, kakar trepete samotar iz ulice Sanpeur? Ne, tudi ločitev se ne šteje! Samo ljubezen! Na zdravje Jeanne-e torej!

Seveda, mlado vino postane staro. Takrat postane celo dražje. Poznavalci bodo v njem iskali »aromac«. Plesnive steklenice bodo vaba za gastronome in snobe. To staro, drago, v temnih kletih vzdržano vino bodo ljudje začeli ceniti, kakor cenijo zdaj starega Juleša Lebona. Pili ga bodo pri slavnostnih banketih in takrat se bo staro vino večkrat izkazalo kot žalostno vino in se bo ko kamen zavalilo na srce zvitega ministra, prekinjalo spomine sivolasih krasotic in prisililo plakati pesnike, ki že zdavnaj živijo od gole slave. Mogoče bo tudi Andrej tak. Mogoče

se bo tudi on spomnil, ko bo takrat popil kozarec starega vina, na Jeanne-o, na ta večer v mali gostilnici, kjer je godel avtomat, gospodinja pa ob njegovem taktu plesala; spomnil se bo in bo postal otožen. Mogoče! Danes pa ljubi Danes je vesel. Ampak danes... Danes imamo mlado vino! Če ne verjame, vprašajte Overnjaka! Overnjaki nikdar ne lažejo.

17.

Kako so dirjali k sreči v gosti.

So jasni dnevi, so pa tudi mračni in deževni. Kaj bi pa rekel o tem dnevu? Še dopoldne je šel namreč vsaj desetkrat dež in je spet posijalo sonce. Na vsak način je bil to zelo muhast dan. Dame niso imele niti dovolj časa, da bi odpirale in zapirale dežnike. Hodniki so se v hipu pusušili in postali svetlosivi, celo prašni; pa so se spet zasvetili v mokroti, ko da so jih navoščili celi polki Italijanov, ki so s podvihanimi nogami sedeli na vogalih s celimi baterijami ščetk najrazličnejših kalibrov. Taki dnevi so samo v februarju, ko še ni jasen izid vojne med zimo in pomladjo. Pravzaprav je izid že mogoče kemu jasen, ampak ne oblaki, ne sonce in ne hodniki ne vedo prav ničesar o meteorologiji. Kratki februar je lahko vse: velika sezona, prava letna doba. Navadno pa ni iz

njega nič in gre mimo, okrnjen, ko splošen nesporazum. To je bil pravi februarjski dan. Nudil je v enaki meri radost in nadlogo. Ob enajstih se je še uglaševal klavirjev iz ulice Tiboumairy, čmeren revmatik, smešljaj zroč na tanki, urni žarek, ki se je pritiho tapil na temno dvorišče. Ob četrta na dvanajst so pa že plašno drhteli dečki, ki so na luksemburškem vrtu v parku Monseau spuščali papirnate zmaje in jih je premočilo do kosti. Dečki so se torej zmotili: pozimi namreč ne spuščajo zmajev, ampak se gredo skrivalnice. Ali je to zima? Glej, že spet sije sonce. Pa je mogoče vendar-le pomlad? Mogoče...

Vendar je pa v častiti pisarni na ulici Tiboumairy bila brezpogojna zima. Še celo najbolj iznajdljivi in najbolj pretkami žarčki niso tja pronikli. Lahko bi se tam obesilo kragu primerno objavo: ljubosumneži, špijoni, spletkarji, prah, megla: vstopite, prosim! A sonce... Ne, sonce — to je nekaj tujega, soncu je vstop prepovedan.

Ravno tako žalostna, z ničemer ukrotljiva zima je bila v srcu male kontoristke, nad katero so se vsi znašali: gospod ravnatelj; odpadli nos, gostje, še celo rujavičasta peresa. Malo kontoristko so klicali za Jeanne-o: ona namreč še dozdaj ni mogla zbežati v Moskvo! Morala je poslušati zdaj očitek, zdaj umazane laskavosti Rajmonda Ney-a, vpisovati papirje

in čakati. Čakati! Česa pa? I seveda, samo čudeža! Ali ni morda po čudežu prišel ono strašno noč k njej dobri Zaharkovič? Andrej je rekel: Jaz pridem. In vsakokrat, ko so se odprla vrata pisarne, je Jeanne zatrepala. Nanjo so pa mračno pogledali le novi ključniki, v skrbah samo za svoje sleditve in naklepe.

Andreja pa ni hotelo biti. Mogoče je izgubil naslov? Mogoče ga je ustrelila kakšna razvedka? Prišlo je tako daleč, da se je Jeanne nekoč, ko je obupana brodira po Parizu, zavrila v Seno. Samo ko bi vedela, da Andreja ne bo! V Seni je mnogo mirne in temne vode.

Tisti februarjski dan, ko so dame razburjeno podstavljale roke — ali naj zapro dežnik? ali naj odpro dežnik? — je Jeanne sedela otopela in prazna nad kupom papirjev. Ali bi jo hotela Jeanne spremiti do trgovine? Vstopila je Gabrijela. Oče ji je naročil, naj kupi dva ducata polžev.

Gospod Ney je tudi hreščeče naročal:

Glej, da bodo samo masni in ne dražji, ko po osemnajst sou! Ti pa (to je veljalo Jeanne-i) izvoli ne nagovarjati dedcev, kadar ho-diš z mojo hčerjo! Jaz te vidim v dušo!

(Dalje prih.)

Carinsko porredniški in špedicijski bureau

»GROM«

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41

Naslov brzojavkam: »GROM«. Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

TISKARNA »MERKUR«

GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

TELEFON ŠTEV. 2552.

TELEFON ŠTEV. 2552.

Se priporoča za vse v tiskarsko stroko spadajoča dela

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo. Telefon št. 2389.

Tehnično in higijskično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

Odda se

velika, zračna soba s električno razsvetljavo in posebnim vhomom. Naslov pove uprava lista.

Prodaj

salonsko suknjo. Naslov v upravi lista.

Premog - čebin

Wolfova 1/II. - Telef. 2056.

Oglašujte v

Narodnem Dnevniku.

Akumulatorske naprave

svinčena usedlina in pepel, stara med, baker, cink. Kupuje se vsaka množina. »Calin« k. d. Zagreb, Mandaličina 1.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—.

Gospodinje,

šivilje, krojači, ki nimate časa v skupne tečaje in se želite izobraziti v izdelovanju oblek, za Vas je pouk v popoldanskih ali večernih urah. Pričetek 19. t. m. Izdelovanje krojev! Zasebno krojno učilišče, Ljubljana, St. trg 19.

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštne hranilnice št. 14.257.

reg. zadr. z neom. zav.

Brzojavke: »KMETSKI DOM«. Telef. št. 2847.

V LJUBLJANI -- Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje.

DAJE:

Posojila na vknjižbo, proti poročitvu ter zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v sekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

OBREŠTUJE VLOGE

na knjižice čistih 6% brez odpovedi.

Večje stalne vloge in vloge v tek. računu po dogovoru.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

PRESKRBUJE:

Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakaznice (nakazila) na druga mesta.

URADNE URE:

Vsak delavnik od 8. do 12.1/2, in od 3. do 4.1/2.